

Ånge kommun

Socialnämnden
Reviderat 2018-10-29

Tillämpningsanvisningar –

vid beslut om insats inom omsorg enligt socialtjänstlagen 4 kap 1 §

Fastställd: Socialnämnden, 2018-10-29, § 159, SN 15/34

Omfattar: Socialnämndens verksamhet

Dokumentägare/dokumentansvarig: verksamhetschef stöd och omsorg

Revideras: vid behov

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
1.1	Syfte.....	4
1.2	Rätten till bistånd SoL 4 kap 1§	4
1.2.1	Behovet kan tillgodoses på annat sätt	5
1.2.2	Skälig levnadsnivå	5
1.3	Barnperspektivet.....	5
1.4	Jämställdhetsperspektivet.....	5
2	Beslut, verkställighet och uppföljning av insats	6
2.1	Beslut om insats.....	6
2.1.1	Insatser kvällar och helger	6
2.2	Verkställighet	6
2.3	Uppföljning	6
3	Vid beslut om särskilt boende.....	7
3.1	Permanent särskilt boende.....	7
3.2	Handläggarens ansvar i väntan på verkställighet av beslut - särskilt boende.....	8
3.3	Rätten till medboende och parboende vid permanent särskilt boende	8
3.4	Tillfälligt särskilt boende.....	8
3.5	Behov indicerar tillfälligt särskilt boende	9
4	Beslut om hjälp i hemmet	10
4.1	Omsorg	10
4.1.1	Daglig personlig hygien	10
4.1.2	Dusch eller bad.....	10
4.1.3	På/avklädning.....	10
4.1.4	Toalettbesök	11
4.1.5	Förflyttningar i det egna hemmet.....	11
4.1.6	Bäddning och renbäddning	11
4.1.7	Måltider och måltidssituation.....	11
4.1.8	Måltider ordinärt boende.....	11
4.1.9	Måltidssituationen	12
4.1.10	Trygghet	12
4.2	Praktisk hjälp.....	13
4.2.1	Städning	13
4.2.2	Tvätt och klädvård.....	14
4.2.3	Inköp och andra ärenden	14
5	Sociala insatser.....	14
5.1	Samvaro och social aktivitet i hemmet.....	15
5.2	Dagverksamhet	15
5.3	Promenader(utevistelse)	15
5.4	Kontaktperson	15
6	Individstöd	16

7	Övrigt	17
7.1	Ledsagning - utanför bostaden	17
7.2	Assistans med egenvård	17
8	Stöd till anhöriga	18
8.1	Anhörigstöd - generell insats.....	18
8.2	Stöd till anhöriga efter behovsprövning	18
8.3	Anhörigbidrag	18

1 Inledning

Till socialnämndens uppgifter hör bland annat att underlätta för den enskilde att bo hemma och att kunna ha kontakt med andra med stöd av hjälp i hemmet, dagverksamheter eller annan liknande insats. Vidare finns en skyldighet att inrätta särskilda boendeformer för äldre och där erbjuda god vård som beaktar den enskildes behov av självbestämmande, integritet och trygghet.

Insatserna kan ges utifrån olika nivåer, individuell och generell. Den individuella nivån utgörs av vad socialtjänstlagen föreskriver om den individuella hjälpen för att uppnå skälig levnadsnivå, medan den generella nivån utgörs av hjälp i form av allmänt riktade insatser; tex öppna dagcentraler.

En majoritet av alla beslut enligt socialtjänstlagen som rör omsorg om äldre och funktionshindrade fattas på handläggarnivå utifrån en delegeringsordning.

Biståndshandläggaren beslutar

- Enligt socialnämndens delegeringsordning och gällande tillämpningsanvisningar.

Socialnämnden fattar beslut när:

- Beslut är förknippat med extra ordinära kostnader och eller när den sammanlagda schablontiden överstiger 150 timmar per månad
- Beslut är av principiell karaktär

Beslut om insatser ska utgå från den enskildes individuella behov för att uppnå en skälig levnadsnivå. Emellertid går socialtjänstlagen alltid före lokala anvisningar, varför avsteg ska göras i de fall det finns skäl för detta.

Handläggaren bör vara medveten om de kostnader som ett beslut kan resultera i. När ett behov ska tillgodoses och det finns flera alternativa insatser att erbjuda för att tillförsäkra den enskilde god vård och omsorg ska handläggaren, om möjligt, välja den insats som resulterar den lägsta kostnaden.

1.1 Syfte

Syftet med riktlinjerna är att vara vägledande för handläggaren för vad som, i normalfallet, kan bedömas som skälig levnadsnivå.

1.2 Rätten till bistånd SoL 4 kap 1§

Socialtjänstlagen 4 kap 1§:

”Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt. Vid prövning av behovet av bistånd för livsföringen i övrigt får hänsyn inte tas till den enskildes ekonomiska förhållanden om rätten att ta ut avgifter för biståndet regleras i 8 kap. Den enskilde skall genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå.

Biståndet skall utformas så att det stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv”.

Beslut enligt SoL bygger på ett beslutsfattande som ska styras av behovet samtidigt som den beviljade hjälpen ska vara individuellt utformad och säkerställa en skälig levnadsnivå för den enskilde. Den enskilde beviljas bistånd om:

- Ett behov föreligger
- Behovet kan inte tillgodoses på annat sätt
- Biståndet behövs för att säkerställa en skälig levnadsnivå

1.2.1 Behovet kan tillgodoses på annat sätt

Uttrycket att ”den som inte själv kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt” i 4 kap. 1 § SoL avser att markera den enskilde individens förstahandsansvar.

I det ligger att den enskilde måste utnyttja alla de möjligheter som står honom eller henne till buds innan rätten till bistånd inträder. Om behovet kan tillgodoses av den hjälpsökanden själv eller på annat sätt, tex make/maka/sambo, finns således ingen rätt till bistånd.

1.2.2 Skälig levnadsnivå

Vid bedömning om en person har rätt till bistånd enligt SoL används begreppet ”skälig levnadsnivå”.

Det finns dock ingen vedertagen definition av begreppet ”skälig levnadsnivå” och begreppet finns således inte definierat i sin helhet i ordböcker eller uppslagverk. Däremot finns orden skälig och levnadsnivå definierade var för sig. Ordet skälig definieras enligt Svenska Akademiens ordbok (2009) som rimlig, rättvis, billig, godtagbar samt överensstämmande med en normal och naturlig uppfattning om vad som är lämpligt. Nationalencyklopedin (2014) jämför ordet levnadsnivå med levnadsstandard vilket definieras som ett begrepp som avser individers materiella standard samt icke-materiella faktorer som påverkar individens livskvalitet. Skälig levnadsnivå kan kort beskrivas som en miniminivå för vad som kan förväntas av kommunen.

1.3 Barnperspektivet

Vid åtgärder som rör barn ska barnets bästa särskilt beaktas. Vid beslut eller andra åtgärder som rör insatser för barn ska vad som är bäst för barnet vara avgörande. Med barn avses varje människa under 18 år.

1.4 Jämställdhetsperspektivet

Målet med jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma sina egna liv. I all myndighetsutövning, och i genomförandet av beslut, ska jämställdhetsperspektivet beaktas.

2 Beslut, verkställighet och uppföljning av insats

2.1 Beslut om insats

Inkommen ansökan ska tas hanteras skyndsamt. Den som ansöker om bistånd ska få beslut inom fyra veckor, räknat från när alla nödvändiga intyg/utlåtande inkommit.

2.1.1 Insatser kvällar och helger

Om behov av akuta insatser uppstår under kvällar och helger finns en rutin i verksamheten hur detta ska hanteras. Om insatser sätts in enligt rutinen ska enhetschef meddela biståndshandläggaren närmast följande vardag.

Biståndshanläggaren handlägger då ärendet enligt rutin. Beslut om insats som satts in akut kan beslutas retroaktivt.

2.2 Verkställighet

Beslut om särskilt boende verkställs snarast, dock senast tre månader efter beslut, av boendesamordnaren.

Beslut om hjälp i hemmet verkställs snarast av enhetschef för området/boendet

2.3 Uppföljning

Uppföljning av nyinsatta insatser görs inom en månad av biståndshandläggare

Pågående verkställigheter, gällande hjälp i hemmet, följs upp en gång per år eller vid förändringar samt utifrån individuellt behov.

3 Vid beslut om särskilt boende

Socialtjänstlagen 5 kap 5§

”Socialnämnden ska verka för att äldre människor får goda bostäder och ska ge dem som behöver det stöd och hjälp i hemmet och annan lättåtkomlig service. Kommunen ska inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd.

I prövningen om särskilt boende ingår att ta ställning till om behovet kan tillgodoses genom insatser från hemtjänsten. Beslut om plats på särskilt boende erbjuds då insatser via hemtjänsten inte längre räcker för att tillgodose individens behov. Endast i undantagsfall kan plats på särskilt boende erbjudas utan att föregåtts av hemtjänstinsatser. Vad som avses är att göra det möjligt att kunna fortsätta bo i det ordinarie boendet.

Särskilt boende kan beviljas som dels permanent och dels tillfälligt särskilt boende.

3.1 Permanent särskilt boende

Insatsen innebär en hyresrätt med eget hyreskontrakt och med tillgång till personal dygnet runt. I beslutet om särskilt boende ingår vissa generella insatser; trygghetslarm, fönsterputs, måltidpaket, gruppaktivitet samt hjälp med förflyttning till/från matsal samt viss ledsagning (till läkare/fotvård/frisör).

Beslut om permanent särskilt boende är ett tillsvidare beslut och kan beviljas av två biståndshandläggare i förening, eller av biståndshandläggare och Verksamhetschef i förening. Samtliga beslut om permanent särskilt boende skall föregås av gemensam genomgång vid biståndsenheten i syfte att säkerställa en jämn och rättssäker nivå i bedömningen.

Ansökan om särskilt boende kan beviljas av olika anledningar. Följande behov kan indicera ett behov av särskilt boende.

1. Omfattande behov av omsorg och praktisk hjälp

Beslut om boende kan föreligga vid stora behov av omsorg och/eller behov av tillsyn dygnet runt. Behoven kan inte tillgodoses via hemtjänst..

2. Behov orsakad av otrygghet och isolering

Ensamhet, isolering, oförmåga att larma, oro, bristande säkerhet, behov av tillsyn och trygghet är kriterier som kan motivera en bostad i särskilt boende.

Handläggaren ska vid sin bedömning ta reda på och bedöma risker och konsekvenser som den sökande sannolikt ställs inför. Exempel på sådana risker och konsekvenser kan vara ett upprepat larmande, att personen åker in och ut på sjukhus, täta telefonsamtal till anhöriga, psykisk ohälsa, ramlar i hemmet, desorientering, kan inte ta sig ut själv mm.

I vissa fall, till exempel vid misstanke om demens, ska läkarintyg i inhämtas.

3.2 Handläggarens ansvar i väntan på verkställighet av beslut - särskilt boende

Handläggaren ansvarar för att från beslut om särskilt boende till dess det verkställs hålla sig underrättad om att omsorgsbehovet tillgodoses.

3.3 Rätten till medboende och parboende vid permanent särskilt boende

1. När en av makarna har behov av särskilt boende

Socialtjänstlagen 4 kap 1c §

”För den som har beviljats eller beviljas bistånd i form av boende i en sådan särskild boendeform som avses i socialtjänstlagen 5 kap 5§ ska det ingå i en skälig levnadsnivå att kunna sammanbo med make eller sambo. Detta gäller under förutsättning att paret varaktigt har sammanbott eller, om den ena parten redan bor i ett sådant boende, att paret dessförinnan varaktigt har sammanbott”.

Kommentar

Se ”Tillämpningsanvisningar för medboende och parboende” SN 16/103

2. När båda makarna har behov av särskilt boende

Socialtjänstförordningen 2 kap 2 §

För de fall makar, sambor eller registrerade partner beviljas boende i en sådan särskild boendeform som avses i 5 kap. 5 § socialtjänstlagen (2001:453) skall med skälig levnadsnivå förstås att båda bereds plats i samma boende, om de begär det.

Kommentar

Se ”Tillämpningsanvisningar för medboende och parboende” SN 16/103

3.4 Tillfälligt särskilt boende

Av beslutet om insats i form av tillfälligt boende ska det finnas ett tydligt syfte och mål med vistelsen som skall vara klart definierat och beskrivet.

Beslut om tillfälligt boende ska alltid vara tidsbegränsat och ska som regel inte erbjudas med en sammanhängande period som är längre än 4 veckor. Under vistelsen ska en uppföljning och planering för framtida insatser göras. Vid uppföljningsmötet ska samtliga aktörer vara väl förberedda för att inte fördröja hemgången till det egna boendet. Beslut om tillfälligt särskilt boende bör inte uppgå till längre tid än sammanlagt 3 månader.

3.5 Behov indicerar tillfälligt särskilt boende

1. Återhämtning efter sjukhusvistelse

Insatsen kan beviljas då det finns ett behov av återhämtning efter sjukperiod på sjukhus.

2. Utredning av vidare insatser

Insatsen beviljas när boendesituationen eller omfattningen av andra insatser behöver utredas.

3. I väntan på permanent boendeplats

Insatsen beviljas personer som väntar på plats i särskilt boende och inte kan vänta i det egna hemmet. Insatsen kan även beviljas i väntan på annan åtgärd ska utföras, t ex bostadsanpassning eller väntan på operation.

Kommentar

För att inte kunna vänta i sin bostad krävs ett stort omsorgs- och trygghetsbehov som inte kan tillgodoses av hjälp idet egna hemmet. .

Den som vistas på tillfälligt särskilt boende och väntar på permanent boendeplats kan inte tacka nej då plats erbjuds. I dessa fall återgår den enskilde till sitt ordinära boende.

Om den enskilde väntat hemma och tackat nej till erbjuden plats på särskilt boende beviljas därefter inte tillfälligt särskilt boende under väntetiden, under förutsättning att förhållandena inte ändrats.

4. Vård i livets slut

Svårt sjuka ska ges en individuellt anpassad vård och omsorg i livets slutskede. I vissa fall kan tillfälligt särskilt boende vara aktuellt; t.ex. vid försämring av hälsotillståndet, vid oro eller för att säkerställa trygghet för personen.

5. Akuta situationer

Tillfälligt särskilt boende kan erbjudas i akuta situationer t ex om hjälpbehovet tillfälligt ökar så att hjälpinsatserna blir otillräckliga eller om en anhörigvårdare blir tillfälligt sjuk.

4 Beslut om hjälp i hemmet

Socialtjänstlagen 3 kap. 6 §

”Socialnämnden bör genom hemtjänst, dagverksamheter eller annan liknande social tjänst underlätta för den enskilde att bo hemma och att ha kontakt med andra.”

Samtliga beslut ska innehålla schablontider och frekvens. Beslut där schablontiden sammantaget överstiger 150 timmar per månad beslutas av Socialnämnden.

Biståndsbesluten är i grunden alltid tidsbegränsade, men undantag kan ske.

Hemtjänst delas in i

- Omsorg
- Praktisk hjälp
- Sociala insatser

Oavsett boendeform ska behov om hemtjänst utredas.

4.1 Omsorg

Med omsorg avses de personliga insatser som behövs för att tillgodose fysiska, psykiska och sociala behov. Det kan handla om hjälp för att kunna äta och dricka, klä sig och förflytta sig, sköta personlig hygien och i övrigt insatser för att bryta isolering och för att känna trygghet och säkerhet i hemmet. Det är av stor vikt att den enskildes egna förmågor bibehålls och/eller förstärks. I många fall är konsultation och samverkan med kommunens arbetsterapeut/sjukgymnast av betydelse.

4.1.1 Daglig personlig hygien

Det är skäligt att få hjälp med personlig hygien morgon och kväll, inklusive hjälp med munhygien, om man inte klarar det själv. Hjälp med rakning och/eller hårvård och i förekommande fall make-up är också en daglig insats för att uppnå skälig levnadsnivå.

4.1.2 Dusch eller bad

Det är skäligt att få hjälp att dusch/bad två gånger i veckan. I det ingår även hårtvätt, hårvård samt hudvård. Uppsnygning av dusch- eller badutrymmet efter dusch/bad kan med fördel ingå vid insatsen.

Kommentar

Avsteg från tillämpningsanvisningarna kan göras när skäl föreligger, t.ex. vid inkontinensbesvär.

4.1.3 På/avklädning

Föreligger funktionsnedsättning hos den enskilde ska hjälp ges med att klä på respektive klä av sig morgon och kväll.

4.1.4 Toalettbesök

Stöd och hjälp efter den enskildes behov med toalettbesök/byte av inkontinensskydd, tömning av kateter/urinpåse/stomipåse sker vanligtvis vid planerade besök under dygnet.

Hjälp med nedre personlig hygien i samband med toalettbesök ges vid behov.

4.1.5 Förflyttningar i det egna hemmet

Den som behöver hjälp för att förflytta sig i och ur säng, till och från stol/rullstol, toalett eller ska få hjälp till detta.

Stöd och hjälp med förflyttningar sker vanligtvis vid planerade besök under hela dygnet.

Kommentar

Beslutet behöver inte omfatta frekvens

I de fall hjälp med förflyttning är aktuellt bör arbetsterapeut/sjukgymnast konsulteras.

4.1.6 Bäddning och renbäddning

Stöd och hjälp med bäddning beviljas när den enskilde inte själv kan bädda sin säng.

I insatsen ingår att på morgonen lägga tillräta sängkläderna och lägga på överkast samt på kväll med att bädda upp inför natten. I insatsen ingår att lägga sängkläderna i tvätten, bädda med nya sängkläder samt vädring en kort stund av täcke och kudde. Hjälp med renbäddning av sängkläderna beviljas i normalfallet en gång var 14: dag.

Kommentar

Avsteg från tillämpningsanvisningarna kan göras om skäl föreligger, t.ex. vid inkontinens- och allergiskäl.

4.1.7 Måltider och måltidssituation

De som inte själv kan tillreda måltider (frukost, lunch, middag samt mellanmål) ska säkerställas detta. Hur måltiderna ska lösas kan variera beroende på det enskilda behovet och boendesituation.

4.1.8 Måltider ordinärt boende

Frukost tillagas i den enskildes hem. Detsamma gäller kvällsmål och eventuell hjälp med tillredning av mellanmål.

För huvudmåltid ska matdistribution tillgodose behovet av måltid.

I beslutet bör framgå om maten ska läggas upp på tallrik samt att duka fram/bort eventuella tillbehör.

Om behov inte kan tillgodoses genom matdistribution kan måltiderna behöva ordnas på andra sätt, t ex genom att den sökande beviljas hjälp med beredning av mat i hemmet av prefabricerad mat, fryst eller kyld färdiglagad mat.

Kommentar

Kommunens rutiner för att förebygga och behandla undernäring ska beaktas

Även om krav inte kan ställas är det önskvärt att den som beviljas hjälp med matdistribution har tillgång till mikrovågsugn för att beredningen ska underlättas.

4.1.9 Måltidssituationen

Den som inte kan äta själv ska få hjälp med detta. Hjälpen kan bestå av att maten skärs upp eller finfördelas. Assistansen kan också bestå av annat stöd, t ex matning eller att hemtjänstens personal bidrar till att stimulera en hjälptagare att äta.

4.1.10 Trygghet

Att känna sig trygg i sin bostad är en viktig faktor för att kunna bo kvar i hemmet. Trygghet kan uppnås på olika sätt och bör hanteras på följande sätt i det egna boendet.

1. Trygghetstelefon

Trygghetstelefon är ett alternativ för att tillgodose trygghetsbehov i ordinärt boende.

Kriteriet för att bli beviljad trygghetstelefon är upplevd oro, förhöjd risk att falla etc. Vid behov av trygghet som grundas på upplevd ensamhet eller allmän oro bör behovet tillgodoses genom annan insats.

Kommentar

Det måste finnas en fungerande mobiltäckning samt elektricitet i bostaden för att kunna få ett trygghetstelefon i ordinärt boende, vilket den enskilde ansvarar för.

Insatsen beviljas inte till enskild som inte förstår eller förmår använda utrustningen

Den enskilde måste lämna medgivande att personal har tillträde till lägenheten vid larm

Larmmatta, rörelsevakt, dörrlarm eller annat individuellt larm i förebyggande syfte beslutas/utprovas av omvårdnadsansvarig sjuksköterska eller enhetschef.

2. Telefonservice

Telefonservice kan beviljas om den enskilde inte kan hantera och påkalla hjälp via trygghetstelefonen. Trygghet kan uppnås genom att den enskilde blir kontaktad via telefonsamtal. Insatsens syfte är att tillgodose trygghetsbehov i den enskildes bostad, och innebär att personal ringer upp den enskilde vid avtalade tidpunkter.

Kommentar

Den enskilde lämnar medgivande att personal har tillträde till bostaden om svar inte erhålls.

Det är den enskildes ansvar att inneha telefon.

Insatsen beviljas inte för enskild som kan använda sig av trygghetstelefon/trygghetslarm.

Insatsen beviljas inte när behovet tillgodoses med insats i form av tillsyn.

Om den enskilde inte svarar har personalen ansvar för att kontrollera orsaken till detta och vidta de åtgärder man kommit överens om.

3. Tillsyn

Om en person inte själv kan påkalla hjälp, demenssjukdom eller vid uttalad oro och otrygghet som leder till negativa konsekvenser för den enskilde kan regelbunden tillsyn beviljas.

Personal besöker den enskilde vid ett eller flera avtalade tidpunkter under dygnet.

Kommentar

Den enskilde lämnar medgivande att personal har tillträde till bostaden

4.2 Praktisk hjälp

Vid bedömning och beslut som avser ansökan om praktisk hjälp ska hänsyn tas till vad som betraktas som skälig levnadsnivå när det gäller behov av vissa insatser.

Utgångspunkten är att den enskilde ska ges möjlighet att bibehålla eller återfå funktioner, vilket ska framgå av utredningsunderlaget (målet med insatsen).

4.2.1 Städning

Om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt bör det i normalfallet vara skäligt att få sin bostad städad var tredje vecka.

I insatsen ingår städning av de rum som används av den enskilde, normalt 2 rum och kök.

- Dammtorkning
- Dammsugning och fukttorkning av golv
- Mattor (damning eller dammsugning)
- Städning av hygienutrymme
- Torka av köksytor
- Lättare insatser som att plocka undan, blomvattning, byte av glödlampor och att ta hand om hushållssopor.

Kommentar

Avsteg från tillämpningsanvisningarna kan göras om skäl föreligger, t.ex. vid allergi

4.2.1.1 Storstädning

Att få hjälp med storstädning ingår inte inom ramen för en skälig levnadsnivå.

4.2.1.2 Fönsterputs

För den som behöver hjälp med att putsa fönster och det inte kan tillgodoses på annat sätt ska insatsen beviljas. Skäligt är att få hjälp med att putsa fönstren två ggr per år.

I insatsen ingår fönsterputs av de rum som används av den enskilde, normalt 2 rum och kök. I uppgiften ingår även att byta gardiner och rengöring av fönsterfoder.

4.2.2 Tvätt och klädvård

Den som inte klarar av att själv sköta sin tvätt och vård av kläder har rätt att få hjälp med det en gång per vecka.

I klädvård ingår att få sina gångkläder strukna, t ex skjortor och blusar samt att få hjälp med att sy i knappar. Vidare ingår sortering av tvätten samt att få tvätten inlagda i skåp om den enskilde inte kan göra detta själv.

4.2.3 Inköp och andra ärenden

Det ingår i en skälig levnadsnivå att få hjälp med inköp och enklare ärenden. Vanligtvis handlar det om att handla hem matvaror, vilket i normalfallet är en gång i veckan. Med inköp inkluderas även apoteksärende.

Hjälp med enklare postärenden, t ex brevöversändelser eller paket, ska ingå i skälig levnadsnivå om detta inte kan tillgodoses på annat sätt.

Kommentar

Behöver någon hjälp med exempelvis klädinköp gör den enskilde en ansökan om detta som då kan få detta behov beviljat i form av en punktinsats.

5 Sociala insatser

Socialtjänstlagen 5 kap. 4 § andra stycket

”Socialnämnden ska verka för att äldre personer får möjlighet att ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra”.

Personer som gå grund av sjukdom, ålder eller funktionsnedsättning inte själv kan tillgodose sitt behov av social samvaro och social aktivitet kan beviljas detta, om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Det gäller även om man inte har förmåga att på egen hand klara utevistelse eller promenad.

Insatsen bedöms utifrån det individuella behovet, för skälig levnadsnivå är följande aktuella. I normalfallet beviljas en av nedanstående sociala insatser, men maximalt två.

- samvaro och social aktivitet i hemmet
- dagverksamhet
- aktiviteter utomhus.

- Kontaktperson

5.1 Samvaro och social aktivitet i hemmet

Har den enskilde inte förmågan att delta i aktiviteter utanför hemmet kan social samvaro beviljas i det egna hemmet för t.ex.; högläsning, kortspel eller annan aktivitet.

Insatsen beviljas i normalfallet två gånger per vecka

5.2 Dagverksamhet

Dagverksamheten innebär att få vistas i en förståelsefull och trygg miljö där den enskilde får tid och förståelse för att utföra de funktionsuppehållande aktiviteter som han/hon behärskar. Målet för verksamheten är att stärka den enskildes livskvalitet och självförtroende.

Insatsen beviljas i normalfallet två gånger per vecka.

5.3 Promenader (utevistelse)

För att beviljas promenader/utevistelser ska den enskilde sakna förmåga att själv kunna gå ut. Promenad erbjudas i den enskildes närområde.

Insatsen kan beviljas högst 2 ggr per vecka. Vid ogynnsamma väderförhållanden kan social samvaro erbjudas som istället för beviljad promenad.

5.4 Kontaktperson

De som på grund av funktionsnedsättning eller av andra skäl möter stora svårigheter i sin vardag, eller äldre personer som behöver tillfälligt stöd för att bryta isolering kan beviljas kontaktperson. Kontaktpersonen enligt socialtjänstlagen fungerar som ett personligt stöd

6 Individstöd

Insatsen vänder sig till vuxna mellan 18 - 65 år som har en funktionsnedsättning med anledning av eller med kombinationer av psykisk funktionsnedsättning, neuropsykiatrisk funktionsnedsättning eller lindrig begåvningsmässig funktionsnedsättning.

Funktionsnedsättningen ska styrkas med underlag i form av intyg/utredning. Insatsen omfattar inte personer som har bestående hjälpbehov som kontinuerligt måste utföras åt den enskilde.

Insatsen prövas individuellt och bedöms utifrån den enskildes egna resurser och brister. Den enskilde ska ha behov av ett kvalificerat och individuellt utformat pedagogiskt stöd i sitt hem och i sociala situationer utanför hemmet. Ett eller flera av följande områden ska vara aktuella och utveckling mot självständighet ska bedömas möjlig.

- Behov av kvalificerat individanpassat stöd för att organisera och genomföra aktiviteter i sin dagliga livsföring.
- Behov av kvalificerat individanpassat stöd i samspelet med andra människor.
- Behov av kvalificerat individanpassat stöd för att komma iväg till aktiviteter utanför hemmet.
- Behov av en struktur och aktiv samordning av stöd, vård och service från olika huvudmän.

Individstöd beviljas initialt maximalt tre månader. Syftet är att snabbt utvärdera de uppsatta målen, därefter kan insatsen beviljas för längre tidsperioder men maximalt ett år i sänder, totalt högst två år. De första 3 månaderna är kostnadsfria, därefter tillämpas avgifter enligt hemtjänsttaxan.

7 Övrigt

7.1 Ledsagning - utanför bostaden

Utanför bostaden kan ledsagning beviljas om den enskilde har behov av hjälp med förflyttning och hjälp utanför bostaden.

Ledsagning kan beviljas till och från aktiviteter utanför hemmet t. ex träffpunkt, kurser, besök hos läkare, tandläkare, frisör, fotvård eller liknande samt till betydelsefulla aktiviteter för den enskilde.

Ledsagning beviljas alltid utifrån den enskildes individuella behov.

7.2 Assistans med egenvård

Egenvård är hälso- och sjukvårdsåtgärder som legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal bedömt att en patient själv kan ansvara för, t.ex. ta sin medicin enligt ordination, ta ögondroppar, viss omläggning. Genomförandet av vård med eget ansvar är inte hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen.

Om den enskilde behöver praktisk hjälp för att utföra egenvården kan beslut om assistans för egenvård beviljas, under förutsättning att den enskilde kan vägleda personalen.

Kommentar

Egenvårdsintyg, från läkare eller annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal ska bifogas ansökan.

Kommunen kan avslå ansökan om det bedöms att behovet kan tillgodoses på annat sätt än genom bistånd. Individens har då själv ansvar för att utföra egenvården.

Om personen inte kan vägleda personalen tillhör uppgiften det ansvarsområde som stadgas av hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

8 Stöd till anhöriga

Socialtjänstlagen 5 kap 10 §

”Socialnämnden ska erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder”.

Syftet med stödet är att minska anhörigas psykiska och fysiska belastning och ska vara individuellt anpassat.

Stöd till anhöriga kan utformas på följande sätt:

- Stöd i form av generell insats
- Stöd efter behovsprövning

8.1 Anhörigstöd - generell insats

Stödet är tillgängligt för alla som vårdar en anhörig/närstående. Anhörigstöd är en förebyggande verksamhet som genom individanpassade lösningar kan underlätta livssituationen för de som vårdar anhörig/närstående.

Stödet, som är avgiftsfritt, i form av service är en generellt utformad tjänst och följande kan erbjudas: råd och stöd, information om socialtjänstens verksamhet, enskilda samtal, hembesök, kontakt med andra anhöriga, informationsdagar och föreläsningar.

8.2 Stöd till anhöriga efter behovsprövning

Anhöriga har rätt att söka stöd för egen del. En sådan ansökan ska handläggas och dokumenteras på samma sätt som vilken annan ansökan om bistånd som helst.

8.3 Anhörigbidrag

Anhörigbidrag kan endast beviljas enligt 4 kap 2 § SoL till personer som sedan tidigare beviljats anhörigbidrag.